

U Zagrebu predstavljen zbornik radova »Čovjek i smrt«

Što je vječno – život ili smrt?

Zbornik je široka lepeza pogleda, poticaja i poruka o tematici umiranja i smrti koji su ne samo zanimljivi, nego mogu ponuditi i odgovore na vječna pitanja koja nije moguće izbjeći

ZAGREB ► Veliki zbornik radova »Čovjek i smrt« (teološki, filozofski, bioetički i društveni pristup), urednika Ivana Markešića, u izdanju Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar, Hrvatskog katoličkog sveučilišta i Udruge Posmrtna pomoć, predstavljen je u zagrebačkom Novinarskom domu. Poticaj objavljivanju zbornika bio je znanstveno-stručni skup koji je u rujnu 2016. u povodu 85. obljetnice utemeljenja Udruge za solidarnu posmrtnu pomoć održan u Klovičevim dvorima.

Zašto tema smrti? Kako je rekao Markešić, tema je svakodnevna i jedna od najintrigantnijih svakom mislenom biću. Među radovima o smrti s teološkim pristupom istisnuta su ona katoličkog gledišta, no i pravoslavnog, adventističkog, židovskog i islam-

Goran Sunajko, Frano Dulibić, Stjepan Baloban, Ivan Rogić i Ivan Markešić

skog te radovi s filozofskim, bioetičkim, medicinskim, društvenim pristupom, ali također i tema smrti u medijima (čak i na društvenim mrežama) te arhitektura groblja.

– Kako govoriti o nečemu što sami nismo iskusili? Kako govoriti o izravnom iskustvu smrti onih koji su ga stekli, ali koji, baš zato što su to iskustvo imali, o njemu ne mogu ništa reći? Je li »smrt velika«, kako kaže veliki Ril-

ke, ili tek neka puka životna beznačajnost? Ostaje li se trajno mrtvim? Stoga se i s pravom postavlja pitanje, što je onda vječno – život ili smrt? – kazao je Markešić. O zborniku su još govorili sociolog Ivan Rogić, teolog Stjepan Baloban, povjesničar umjetnosti Frano Dulibić i leksikograf Goran Sunajko.

Rogić je kazao da se u ovom našem postmodernom dobu smrt sve više

»tehnicira«. Više radova u Zborniku upućuje na praksu oblikovanja i izgradnje specifičnih načina socijalizacije smrti, a treba očekivati da ponudeni uvidi posluže u oblikovanju javnih politika usmjerenih na skrb o umirućima, na odnos spram onih koji gube smrću bližnjih, na načine održavanja socijalnog sjećanja na umrle.

Stjepan Baloban je, među ostalim, istaknuo da je važno što su u nekoliko radova u zborniku obrađena moralno-etička pitanja u vezi s prekidom života – samoubojstvom, eutanazijom... Cjelokupni zbornik je široka lepeza pogleda, poticaja i poruka o tematici umiranja i smrti koji su ne samo zanimljivi, nego mogu ponuditi i odgovore na vječna pitanja koja nije moguće izbjeći, rekao je Baloban.

Zdenko DUKA